

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е

София, 9 октомври 2018 г.

Конституционният съд в състав:

Председател: Борис Велчев

Членове: Стефка Стоева	Гроздан Илиев
Румен Ненков	Мариана Карагьозова-Финкова
Кети Маркова	Константин Пенчев
Георги Ангелов	Филип Димитров
Анастас Анастасов	

при участието на секретар-протоколита Полина Пешева разгледа в закрито заседание на 9 октомври 2018 г. конституционно дело № 12/2018г., докладвано от съдията Стефка Стоева.

Производството е по чл. 149, ал. 1, т. 2 и т. 4, предложение второ от Конституцията.

Делото е образувано на 18.09.2018 г. по искане на президента на Република България за установяване на противоконституционност и за произнасяне за съответствие с общопризнатите норми на международното право и с международни договори, по които България е страна, на § 28 в частта " издадени при упражняване на конституционните си правомощия по ръководство и осъществяване на държавното управление; в случаите, предвидени в закон, както и"; § 29, т. 1; § 55 относно чл. 217, ал. 2, изр. трето, четвърто и пето и ал. 4; § 57; § 61; § 67; § 79, т. 3; § 109, т. 2 и 3; § 111; § 114, т. 1 и 3; § 124, т. 2; § 125, т. 3; § 130 и § 133, т. 1 от Закона за изменение и допълнение на Административнопроцесуалния кодекс (обн., ДВ, бр. 77 от 18.09.2018 г.) (ЗИДАПК).

Изброените по-горе оспорени законови разпоредби са обособени в искането в четири основни групи, свързани с промяна на правилата на родовата и местна подсъдност на определени видове административни дела; въвеждане на закрити вместо открити заседания в касационното

производство по административни дела; повишаване размера на простите държавни такси за гражданите, едноличните търговци, държавните и общинските органи и за други лица, осъществяващи публични функции, и организации, предоставящи обществени услуги - от една страна и организациите - от друга страна, и въвеждането на пропорционални такси върху определяем материален интерес при подаване на касационна жалба, частна жалба и молба за отмяна на влезли в сила съдебни актове и премахване на възможността за касационно обжалване на съдебните решения на административните съдилища по някои специални закони - Данъчно-осигурителен процесуален кодекс, Закон за опазване на земеделските земи, Закон за опазване на околната среда, Закон за правната помощ, Кодекса за социално осигуряване, Закон за достъп до обществена информация, Закон за социално подпомагане и Закон за семейни помощи за деца.

В искането са изложени доводи за противоконституционност на посочените разпоредби поради противоречие с чл. 4, ал. 1 и 2 ; чл. 6, ал. 2, изр. 1; чл. 14; чл. 15; чл. 21; чл. 41, ал. 1; чл. 47; чл. 51, ал. 1 и 3; чл. 55; чл. 56; чл. 60, ал. 1; чл. 84, т. 1; чл. 117, ал. 1; чл. 121, ал. 3; чл. 122, ал. 1; чл. 125, ал. 2 и чл. 149, ал. 1, т. 1 от Конституцията. Вносителят на искането поддържа също, че оспорените разпоредби не съответстват на чл. 8 и чл. 10 от Всеобщата декларация за правата на човека; на чл. 14, параграф 1 и чл. 19 от Международния пакт за граждански и политически права; на чл. 6, параграф 1 и чл. 10 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи и на чл. 9, т. 4 от Конвенцията за достъпа до информация, участието на обществеността в процеса на вземането на решения и достъпа до правосъдие по въпроси на околната среда.

Производството е във фазата на произнасяне по допустимостта на искането по реда на чл. 19, ал. 1 от Закона за Конституционен съд (ЗКС).

Съдът намира, че искането е направено от легитимен субект на инициатива по смисъла на чл. 150, ал. 1 от основния закон. Искането е направено в писмена форма и е мотивирано, с което са спазени изискванията на чл. 17, ал. 1 ЗКС. То е предявено в деня на обнародването на оспорените разпоредби от ЗИДАПК - 18.09.2018 г. при спазване на чл. 17, ал. 2 ЗКС. Конституционният съд не се е произнасял с решение или определение за допустимостта на направеното искане, поради което не е налице отрицателната процесуална предпоставка по чл. 21, ал. 6 ЗКС.

Искането е за установяване на противоконституционност на разпоредби от закон и несъответствието им с общопризнатите норми на международното право и на международни договори, по които България е страна, което е сред правомощията на Конституционния съд, очертани в чл. 149, ал. 1, т. 2 и 4 от Конституцията.

В конкретния случай се оспорват разпоредби от ЗИДАПК (обн., ДВ, бр. 77 от 18.09.2018 г.) от които по силата на § 156, т. 3 от преходните и заключителни разпоредби към същия, само § 79, т. 3 влиза в сила от деня на обнародването на закона в Държавен вестник, а останалите разпоредби

влизат в сила от 1 януари 2019 г. Съгласно практиката на Конституционния съд, установена в Решение № 22 от 31.10.1995 г. по к. д. № 25/1995 г.; Определение от 10.07.2008 г. по к. д. № 5/2008 г., Определение от 04.06.2009 г. по к. д. № 6/2009 г.; Определение от 29.09.2015 г. по к. д. № 6/2015 г., действието на един закон се състои в неговото прилагане от влизането му в сила до момента, в който бъде отменен, а всеки един закон за изменение и допълнение на друг закон, обслужва действащия закон, има вторичен характер и след влизането му в сила престава да бъде самостоятелен закон, тъй като от този момент става част от корпуса на закона, който се изменя или допълва. От момента на обнародването му до влизането в сила обаче, законът за изменение и допълнение на действащия закон все още не се е инкорпорирал в него, поради което през този период той може да бъде самостоятелен предмет на контрол за конституционност от страна на съда. Предвид това към момента на подаване на искането и на допускането му за разглеждане по същество, в него правилно са индивидуализирани оспорените законови разпоредби като такива от ЗИДАПК (обн., ДВ, бр. 77 от 2018 г.). Изключение прави обаче § 79, т. 3 от преходните и заключителни разпоредби на ЗИДАПК, който е влязъл в сила от деня на обнародване на закона, поради което е инкорпориран в чл. 160, ал. 6 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн. ДВ, бр. 105 от 29.12.2005 г., последно изм. и доп. бр. 77 от 18.09.2018 г.) (ДОПК) и следва да се допусне за разглеждане по същество като разпоредба от ДОПК, а не като такава от ЗИДАПК.

По изложените съображения съдът намира, че искането следва да бъде допуснато за разглеждане по същество с направеното по-горе уточнение.

На основание чл. 20а, ал. 1 от Правилника за организацията на дейността на Конституционния съд (ПОДКС) съдът намира, че с оглед предмета на делото следва да конституира като заинтересовани институции, които да представят становища по делото, Народното събрание, Министерският съвет, министърът на правосъдието, министърът на финансите, министърът на труда и социалната политика, министърът на околната среда и водите, министърът на земеделието, храните и горите, Върховният касационен съд, Върховният административен съд, главният прокурор, Висшият съдебен съвет, омбудсманът, Висшият адвокатски съвет, Националното бюро за правна помощ, Националният осигурителен институт, Агенцията за социално подпомагане и Националната агенция по приходите.

На основание чл. 20а, ал. 2 ПОДКС следва да бъдат отправени покани да предложат становища по предмета на делото следните съсловни и неправителствени организации: Асоциация на българските административни съдии, Асоциация на прокурорите в България, Българска асоциация за Европейско право, Съюз на съдиите в България, Асоциация за европейска интеграция и права на човека, Фондация Български адвокати

за правата на човека, Фондация Програма Достъп до Информация, Асоциация на парковете в България, Екологично сдружение "За Земята" и Сдружение на администрацията в органите на съдебната власт.

На основание чл. 20а, ал. 3 ПОДКС съдът преценява да покани да дадат писмено правно мнение по предмета на делото следните изтъкнати специалисти от науката и практиката проф. д-р Анелия Мингова, проф. д-р Димитър Костов, проф. д-р Дончо Хрусанов, проф. д-р. Емилия Панайотова, проф. д-р Мария Славова, проф. д-р Сашо Пенев, проф. д.ю.н. Цветан Сивков, Владислав Славов и Благовест Пунев.

Водим от горното и на основание чл. 149, ал. 1, т. 2 и 4, предложение второ от Конституцията и чл. 19, ал. 1 ЗКС, Конституционният съд

О П Р Е Д Е Л И:

Допуска за разглеждане по същество искането на президента на Република България за установяване на противоконституционност и за произнасяне за съответствие с чл. 8 и чл. 10 от Всеобщата декларация за правата на човека от 10.12.1948 г.; с чл. 14, параграф 1 и чл. 19 от Международния пакт за граждански и политически права (Ратифициран с Указ № 1199 на Президиума на Народното събрание от 23.07.1970 г., обн., ДВ, бр. 60 от 1970 г., в сила за България от 23.03.1976 г.); с чл. 6, параграф 1 и чл. 10 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи (Ратифицирана със закон, приет от НС на 31.07.1992 г., обн., ДВ бр. 80 от 02.10.1992 г., в сила от 07.09.1992 г.), с чл. 9, т. 4 от Конвенцията за достъпа до информация, участието на обществеността в процеса на вземането на решения и достъпа до правосъдие по въпроси на околната среда (Ратифицирана със закон, приет от НС на 02.10.2003 г., обн., ДВ, бр. 33 от 23.04.2004 г., в сила от 16.03.2004 г.) на разпоредбите на § 28 в частта "издадени при упражняване на конституционните си правомощия по ръководство и осъществяване на държавното управление; в случаите, предвидени в закон, както и"; § 29, т. 1; § 55 относно чл. 217, ал. 2, изр. трето, четвърто и пето и ал. 4; § 57; § 61; § 67; § 109, т. 2 и 3; § 111; § 114, т. 1 и 3; § 124, т. 2; § 125, т. 3, § 130 и § 133, т. 1 от Закона за изменение и допълнение на Административнопроцесуалния кодекс (обн., ДВ, бр. 77 от 18.09.2018 г., в сила от 01.01.2019 г.) и на чл. 160, ал. 6 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 29.12.2005 г., последно изм. и доп. бр. 77 от 18.09.2018 г.).

Конституира като заинтересовани институции по делото Народното събрание, Министерския съвет, министъра на правосъдието, министъра на финансите, министъра на труда и социалната политика, министъра на околната среда и водите, министъра на земеделието, храните и горите, Върховния касационен съд, Върховния административен съд, главния прокурор, Висшия съдебен съвет, омбудсмана, Висшия адвокатски съвет, Националното бюро за правна помощ, Националния осигурителен

институт, Агенцията за социално подпомагане и Националната агенция по приходите, на които да се изпратят преписи от искането и от настоящето определение, като им се предостави 30-дневен срок от уведомяването да представят становище по делото.

Отправя покана до следните заинтересовани от предмета на делото съсловни и неправителствени организации: Асоциация на българските административни съдии, Асоциация на прокурорите в България, Българска асоциация за Европейско право, Съюз на съдиите в България, Асоциация за европейска интеграция и права на човека, Фондация Български адвокати за правата на човека, Фондация Програма Достъп до Информация, Асоциация на парковете в България, Екологично сдружение "За Земята" и Сдружение на администрацията в органите на съдебната власт, които могат в 30-дневен срок от уведомяването и получаването на преписи от искането и от настоящето определение да предложат становище по делото.

Отправя покана до проф. д-р Анелия Мингова, проф. д-р Димитър Костов, проф. д-р Дончо Хрусанов, проф. д-р. Емилия Панайотова, проф. д-р Мария Славова, проф.д-р Сашо Пенев, проф. д.ю.н. Цветан Сивков, Владислав Славов и Благовест Пунев да дадат писмено правно мнение по предмета на делото в същия 30-дневен срок от уведомяването и получаването на преписи от искането и от настоящето определение.

Препис от определението да се изпрати и на вносителя на искането, на който се предоставя възможност в посочения по-горе срок да представи допълнителни съображения.

Председател: Борис Велчев